

ДОВІДКА
ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ З ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У ПРОЦЕСІ
СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ
проєкту документа державного планування –
«Програма економічного і соціального розвитку Сумської області
на 2023 рік» та звіту про стратегічну екологічну оцінку

У відповідності до статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі Закону) в рамках консультації з органами виконавчої влади у процесі стратегічної екологічної оцінки проєкт документа державного планування, звіт про стратегічну екологічну оцінку та повідомлення про оприлюднення цих документів були подані Департаментом економічного розвитку і торгівлі Сумської обласної державної адміністрації до органів, зазначених у статтях 6, 7 та 8 Закону.

В рамках консультації з органами виконавчої влади у процесі стратегічної екологічної оцінки до Департаменту економічного розвитку і торгівлі Сумської обласної державної адміністрації надійшли зауваження та пропозиції від уповноважених органів зазначених у статтях 6, 7 та 8 Закону.

Яким чином у документі державного планування (ДДП) та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, подані відповідно до статті 13 Закону, представлено в таблиці.

З урахуванням редакції звіту про СЕО та ДДП відповідно до зауважень та пропозицій, наданих уповноваженими органами, проєкт Програми пропонується до затвердження.

Таблиця 1.

№	Уповноважений орган	Формулювання в проєкті ДДП/звіті про СЕО, до якого висловлено зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування	Обґрунтування щодо включення/невключення пропозицій до Програми, виходячи з реальної можливості їх реалізації
До проєкту документа державного планування – «Програма економічного і соціального розвитку Сумської області на 2023 рік»					
1.	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Проєкт ДДП	У розділі І «Аналіз стану соціально-економічного розвитку області за 2022 рік» Проєкту пропонуємо навести наявну інформацію щодо стану справ та заходів за 2022 рік у сфері охорони навколишнього природного середовища.	Частково враховано	Розділ І Програми доповнено інформацією щодо заходів, вжитих у 2022 р. Статистичні дані за 2022 р. щодо обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, обсягів скидів у водні об'єкти, обсягів утворення відходів на час розробки проєкту Програми відсутні.
2	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Проєкт ДДП	Пропонуємо розглянути доповнення розділу ІІ «Цілі та завдання Програми на 2023 рік» та додатку 1 до Проєкту «Заходи щодо реалізації Програми економічного і соціального розвитку Сумської області на 2023 рік» заходами щодо: консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель; створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та формування екомережі.	Не враховано	1. Заходи щодо створення нових та розширення території існуючих об'єктів природно-заповідного фонду передбачені: 1.1. Стратегією регіонального розвитку Сумської області на 2021-2027 роки, затвердженою рішенням Сумської обласної ради 11.12.2020. 1.2. Проєктом Програми охорони навколишнього природного середовища Сумської області на 2023-2025 роки. 2. Регіональна схема формування екомережі Сумської області затверджена рішенням Сумської обласної ради 22.12.2021
3.	Міністерство захисту довкілля та	Проєкт ДДП та звіт про СЕО	Додатково врахувати наявність: - Національного плану дій з охорони навколишнього	Частково враховано	Цілі та заходи програми узгоджуються з Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України на період до 2030

	<p>природних ресурсів України</p>		<p>природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р;</p> <p>- Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р;</p> <p>- Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі - НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (https://mepr.gov.ua/news/32479.htm</p>		<p>року, що в свою чергу узгоджуються з переліченими документами.</p> <p><i>Питання пом'якшення та адаптації до змін клімату враховано в звіті про СЕО відповідно Схеми висвітлення кліматичних питань в документах державного планування та при виконанні стратегічної екологічної оцінки.</i></p>
--	-----------------------------------	--	---	--	---

			<p>1). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р; - Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р; - Національної економічної стратегії, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179; - Державної стратегії управління лісами України до 2035 року та операційним планом її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р; - Цілей Сталого Розвитку, затверджених 70-ю сесією Генеральної асамблеї ООН		
--	--	--	--	--	--

			(резолуція від 25.09.2015 70/1), серед іншого з урахуванням Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 686-р «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку»; - Ріо - Конвенцій та інших міжнародних угод природоохоронного спрямування.		
4.	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Проект ДДП та звіт про СЕО	У Проекті (розділ І) та Звіті (розділ 2) інформацію щодо природоохоронних територій та об'єктів, впливу на них та наслідків для них пропонуємо уточнити, з урахуванням визначення згідно з пунктом 9 додатку до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» («Природоохоронні території та об'єкти - території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми	Частково враховано	<i>Інформація, щодо екомережі регіону була наведена в розділі 2 і доповнень не потребує. Інформація, щодо природоохоронних територій та об'єктів доповнена.</i>

			<p>ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО»).</p> <p>При цьому, відомості щодо територій та об'єктів екомережі, слід наводити з урахуванням переліку складових структурних елементів екомережі, який визначений статтею 5 Закону України «Про екологічну мережу України».</p>		
До проєкту звіту про стратегічну екологічну оцінку					
1.	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Розділ 2 звіту про СЕО	У Звіті мають бути наведенні характеристики стану всіх складових довкілля, визначених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини), а також опис наслідків для них та взаємодії цих факторів. Зокрема, у розділі 2 Звіту не наведена інформація щодо клімату, природних територій та об'єктів, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини.	Частково враховано	Інформація щодо матеріальних об'єктів та об'єктів культурної спадщини представлена в проєкті Програми.
2.	Міністерство захисту	Розділ 8 звіту про СЕО	У розділі 8 Звіту відсутня інформація про опис	Не враховано	Відповідно до статті 11 Звіт про СЕО має містити обґрунтування вибору виправданих

	довкілля та природних ресурсів України		альтернативних сценаріїв, що не дозволить виконати вимогу частини 6 статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон), відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.	<p>альтернатив, що розглядалися. В Розділі 8 Звіту про СЕО розглянуто «нульову альтернативу». Розгляд територіальної чи технічної альтернативи, не проводився. Будь-яка територіальна альтернатива не можлива, так як проект ДДП проводився для конкретної адміністративної області, що обмежена територією. Територіальна альтернатива може розглядатися лише при реалізації конкретних проектів відповідно до завдань та заходів проекту ДДП, але така альтернатива буде обмежена межами території області. Розгляд технічних альтернатив Звітом про СЕО не проводився. Програма розроблена Департаментом економічного розвитку і торгівлі Сумської обласної державної адміністрації спільно з іншими структурними підрозділами Сумської обласної державної адміністрації, територіальними органами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в Сумській області, з урахуванням пропозицій районних державних адміністрацій – військових адміністрацій, територіальних громад.</p> <p>Завдання та заходи Програми, шляхи їх реалізації запропоновані розробником програми спільно з іншими виконавчими органами Сумської міської ради спільно з підприємствами, установами, організаціями.</p> <p>Шляхи реалізації завдань обрані відповідно наявних ресурсів Сумської ОДА. Розгляд технічних альтернатив можливий лише за умов реалізації конкретних проектів відповідно</p>
--	--	--	--	---

					<i>визначених Програмою завдань та заходів.</i>
3.	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Розділ 9 звіту про СЕО	<p>Розділ 9 Звіту має відповідати вимогам пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272, у розділі мають бути наведені:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання; - цільові значення кількісних та якісних показників, відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; - цільові значення кількісних та якісних показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; - методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати; 	<i>Частково враховано</i>	<i>Не наведені фактичні значення по рокам та на час затвердження документу. Дані значення будуть заповнюватись по кожному року відповідно до статистичних даних протягом року, наступного за звітним.</i>

			<ul style="list-style-type: none"> - періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями; - засоби і способи виявлення замовником наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку. 		
4	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Пункт 2.3. розділу 2 звіту про СЕО	У пункті 2.3 розділу 2 Звіту до SWOT-аналізу слабких та сильних сторін проекту ДДП відносно впливу на довкілля внесені чинники, які не стосуються стану навколишнього природного середовища (руйнація налагоджених логістичних ланцюгів збуту с/г продукції, знищення техніки та пошкодження складських приміщень, недостатні фінансові можливості для здійснення термомодернізації та ін.).	<i>Враховано</i>	<i>Відредаговано таблицю SWOT-аналізу в розділі 2 звіту про СЕО.</i>
5.	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської	Розділ 7 звіту про СЕО	Розділ 7 Звіту пропонуємо доповнити інформацією щодо здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання	<i>Враховано</i>	<i>Відредаговано розділ 7 звіту про СЕО.</i>

	обласної державної адміністрації		завдань Програми, що будуть вживатися в межах повноважень Сумської обласної державної адміністрації відповідно до ЗУ «Про місцеві державні адміністрації».		
6.	Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації	Розділ 8 звіту про СЕО	<p>Розділ 8 Звіту потребує доопрацювання у зв'язку з нижченаведеним:</p> <p>1) при описі «нульового сценарію» відсутня конкретна інформація щодо зміни стану довкілля;</p> <p>2) у розділі зазначено, що територіальні та технічні альтернативи Звітом не розглядалися, в той час як альтернативні сценарії повинні бути передбачені проектом документа державного планування, а у звіті про стратегічну екологічну оцінку наводиться опис наслідків для довкілля та обґрунтування обраного варіанту;</p> <p>3) наведені у пункті 8.1 громадське обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, отримані зауваження і пропозиції до проекту Програми, проведення громадського обговорення у процесі його розробки не є методами стратегічної екологічної</p>	Частково враховано	<p><i>Відповідно до статті 11 Звіт про СЕО має містити обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися. В Розділі 8 Звіту про СЕО розглянуто «нульову альтернативу». Розгляд територіальної чи технічної альтернативи, не проводився. Будь-яка територіальна альтернатива не можлива, так як проєкт ДДП проводився для конкретної адміністративної області, що обмежена територією. Територіальна альтернатива може розглядатися лише при реалізації конкретних проєктів відповідно до завдань та заходів проєкту ДДП, але така альтернатива буде обмежена межами території області. Розгляд технічних альтернатив Звітом про СЕО не проводився. Програма розроблена Департаментом економічного розвитку і торгівлі Сумської обласної державної адміністрації спільно з іншими структурними підрозділами Сумської обласної державної адміністрації, територіальними органами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в Сумській області, з урахуванням пропозицій районних державних адміністрацій – військових адміністрацій, територіальних громад.</i></p> <p><i>Завдання та заходи Програми, шляхи їх</i></p>

			<p>оцінки;</p> <p>4) відсутня інформація щодо застосування та результатів передбачених заявою про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки цільового аналізу, порівняльного аналізу та аналізу тенденцій.</p>	<p><i>реалізації запропоновані розробником програми спільно з іншими виконавчими органами Сумської міської ради спільно з підприємствами, установами, організаціями.</i></p> <p><i>Шляхи реалізації завдань обрані відповідно наявних ресурсів Сумської ОДА. Розгляд технічних альтернатив можливий лише за умов реалізації конкретних проєктів відповідно визначених Програмою завдань та заходів.</i></p> <p><i>Пункт 8.1. розділу 8 виправлено.</i></p> <p><i>Щодо нульової альтернативи в розділі 8. Розділ 2 звіту про СЕО має пункт 2.2.- Прогнозні зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено («нульова альтернатива»).</i></p> <p><i>Не всі зазначені в заяві аналітичні методи були використані при розробці звіту про СЕО. При розробці звіту було проведено оцінку екологічних проблем документу державного планування і потенційного впливу на стан довкілля, проведено SWOT-аналіз та аналіз відповідність Програми екологічним пріоритетам державної екологічної політики.</i></p>
--	--	--	--	--

